

Vägledning för svenska arter i
habitatdirektivets bilaga 2
NV-01162-10
Beslutad: 20 januari 2011

Kolstarr

Carex holostoma

EU-kod: 1950

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#2

BESÖK: STOCKHOLM - VALHALLAVÄGEN 195
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
KIRUNA – KASERNGATAN 14
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 08-698 10 00
FAX: 08-698 14 80
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#4

Livsmiljö

Kolstarr växer i fjällen inom lågalpin zonen men den kan även växa nedanför skogsgränsen (vilket den gör i tex. Norge). Den förekommer på fuktig, kalkfattig mark, på vittringsgrus eller klippor, gärna översilade av smältvatten. Arten är troligen kalkskyende. Samtliga svenska förekomster växer på nordvända sluttningar med sen snösmältning. Kolstarr växer ofta tillsammans med tuvsäv.

Önskvärd naturlig stress och störning

Kolstarr är konkurrenssvag och dess förekomster är kopplade till klimatiskt betingad stress.

Reproduktion och spridning

Artens frön kan spridas med snödrev och vind, en uppskattning av spridningsavstånd är 100 meter.

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#6

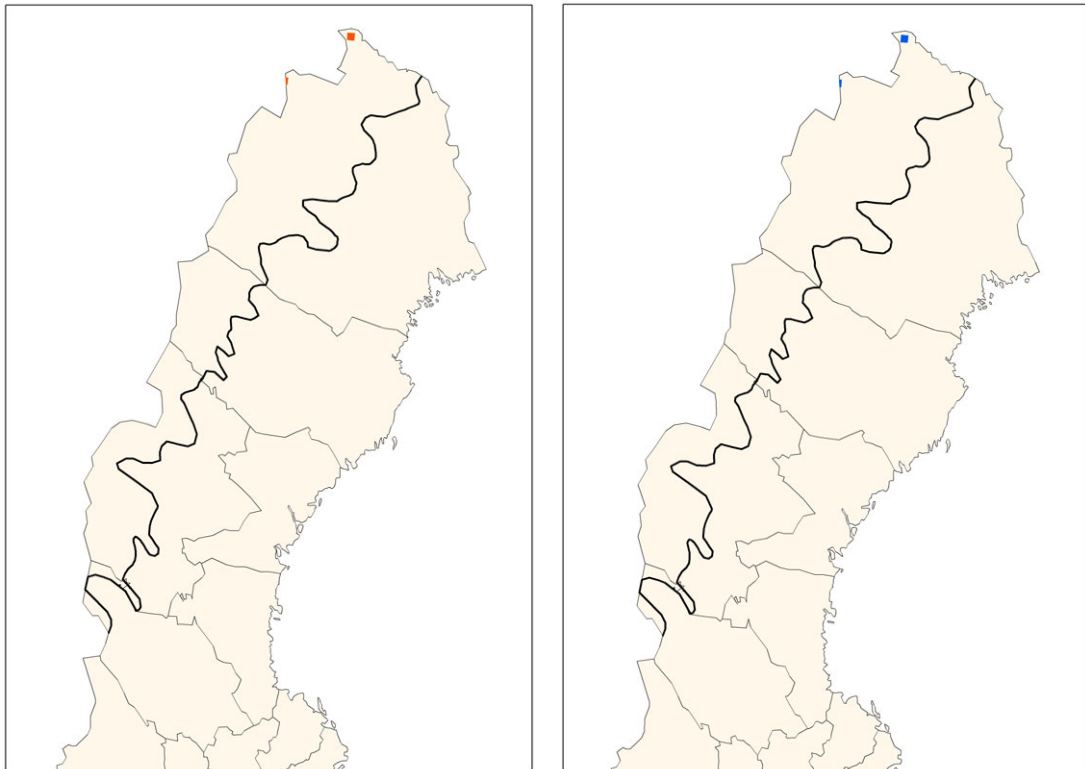
Status och internationellt ansvar

- Sveriges rödlista 2010: Arten är klassad som Nära hotad (NT).

Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpekade för arten (antal)	1			1
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)	127			127
Referensvärde (km ²)	127			127
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)	5 000			5 000
Referensvärde (enhet ¹)	5 000			5 000
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			

¹ Enhet för artens population är antal blommande stjälkar (fertila strån).

Figur 1. Svenskt utbredningsområde (till vänster) och förekomster (till höger).

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#12

Hotbild

- Förekomsterna i nordligaste området, mellan Pältsa och Kilpisjärvi, har som enda hotbild förändrat klimat med minskad nederbörd vilket skulle kunna förändra de hydrologiska förutsättningarna, främst en minskad över-silning och torrare växtplatser.
- Populationen vid Riksgränsen är belägen i och intill en vintersportanläggning och är under ständigt hot av drift eller utbyggnad av anläggningen som inte tar hänsyn till förekomsterna eftersom populationerna är små och sårbara.

Bevarandeåtgärder

- Gängse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att ingen försämringar för arten sker, (dvs att artens intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#16

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.
- Arten kräver noggrant skydd enligt art- och habitatdirektivet. Den ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 4 och betecknas med N i artskyddsförordningens bilaga 1.
- Vilt levande exemplar av arten är fridlyst enligt 7§ Artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra arten i naturen. Förbudet gäller alla stadier i artens livscykel.
- Vilt levande exemplar av arten omfattas av 23§ Artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att förvara och transportera arten.

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#24

Förslag till mål (inte fastställda)

Mål – utbredning & förekomst	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Utbredningsområdet för kolstarr ska vara minst 127 km ² i alpin region.	Biogeo- grafisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Förekomstarean för kolstarr ska vara minst 28 km ² i alpin region.	Biogeo- grafisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år

Mål – population	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Det ska finnas minst XX individer av kolstarr i alpin region.	Biogeo- grafisk	Metodik är inte framtagen.	Antal individer	Vart 6:e år
Det ska finnas minst 5 000 blommande stjälgkar av kolstarr i alpin region.	Biogeo- grafisk	Enligt BI-manual kärlväxter.	Antal blommande stjälgkar	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX fertila individer av kolstarr på lokalen YY (lokaler i Riksgränsen).	Lokal	Enligt BI-manual kärlväxter.	Antal fertila individer	Vart 3:e år.
Det ska finnas minst XX fertila individer av kolstarr på lokalen YY (lokaler i Pältsan).	Lokal	Enligt BI-manual kärlväxter.	Antal fertila individer	Vart 6:e år.
Det ska finnas minst XX individer av kolstarr på lokalen YY (lokaler i Riksgränsen).	Lokal	Enligt BI-manual kärlväxter.	Antal individer	Vart 3:e år.
Det ska finnas minst XX individer av kolstarr på lokalen YY (lokaler i Pältsan).	Lokal	Enligt BI-manual kärlväxter.	Antal individer	Vart 6:e år.

Mål – livsmiljö	Nivå	Metod	Mått	Frekvens
Det ska finnas minst XX km ² lämplig livsmiljö (översilade silikathällar i nordlägen i lågalpin zon) för kolstarr i artens gynnsamma utbredningsområde / området YY.	Nationell / Område	Enligt UF-manual för fjäll (fastställd).	Antal km ²	Vart 6:e år

Kommentarer

Minimivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av förekomst i minst 50% av områdena vart 6:e år. Data om förekomst i skyddade områden förutsätts komma fram genom den biogeografiska uppföljningen.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#30

Artvis litteratur

Hedberg, O., Mårtensson, O. & Rudberg, S. 1952. Botanical investigations in the Pältsa region of northernmost Sweden. Bot. Notiser, Suppl. 3 (2).

Jakobsson, A.. 1997. Sällsynta fjällväxter i Torne lappmark. Examensarbete på Biologisk-Geovetenskaplig linje. Stockholms Universitet.

Jalas, J. 1949. Floristisches aus Lapponia Enontekiensis, Lapponia Tornensis und Troms Fylke. Arch. Soc. Zool. Bot. Fenn. Vanamo 2 (1947).

Nilsson, Ö. & Gustafsson, L.-Å. 1979. Projekt Linné rapporterar 93–105. Svensk Bot. Tidskr. 73: 71–85.

Nilsson, Ö. & Gustafsson, L.-Å. 1985. Projekt Linné: slutrapport. Svensk Bot. Tidskr. 79: 319–328.

Nygren, A. 1936. *Carex holostoma* Drejer, en för Sverige ny fanerogam, funnen i Torne Lappmark. Svensk Bot. Tidskr. 30: 137–153.

Länkar

Virtuella floran <http://linnaeus.nrm.se/flora/>

Kontaktuppgifter

Marit Persson
marit.persson@artdata.slu.se
018-67 26 58

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala